Δομές Δεδομένων σε C

ПЕРІЕХОМЕNA:

- 1. Ξένα Σύνολα
 - 1. Ορισμός
 - 2. Υλοποίηση σε C
 - 3. Ασκήσεις
- 2. Αντεστραμμένα Δένδρα
 - 1. Ορισμός
 - 2. Υλοποίηση σε C
 - 3. Ασκήσεις

Γιώργος Μ.

Γιώργος Τασιούλης

Σμαραγδένιος Χορηγός Μαθήματος

Σμαραγδένιος Χορηγός Μαθήματος

1. Ξένα Σύνολα (1. Ορισμός)

Δομές Δεδομένων σε C psounis

Ξένα Σύνολα:

Δύο σύνολα που δεν περιέχουν κοινά στοιχεία.

Παραδείγματα:

- Τα σύνολα {1,2,3} και {4,5,6} είναι ξένα μεταξύ τους.
- Τα σύνολα {1,2,3} και {3,5,6} δεν είναι ξένα μεταξύ τους.

Δομή Δεδομένων "Ξένα Σύνολα":

- Μπορεί να απεικονίσει αποδοτικά το χωρισμό δεδομένων σε ξένα σύνολα και να κάνει τις ακόλουθες βασικές πράξεις: Κάθε σύνολο προσδιορίζεται από έναν "αντιπρόσωπο" (που είναι ένα στοιχείο που περιέχεται σε αυτό)
 - make set(x): Κατασκευάζει ένα καινούργιο σύνολο, που αντιπροσωπεύεται από το χ
 - union(x,y): Ενοποιεί τα σύνολα που περιέχουν το x και το y
 - find set(x): Επιστρέφει τον αντιπρόσωπο του συνόλου που περιέχει το χ

Παράδειγμα επιθυμητής χρήσης της δομής:

- make_set(x) για x=1,2,...,6: 1.
- 1. {1} {2} {3} {4} {5} {6}

union(1, 3)

{1,3} {2} {4} {5} {6}

union(2, 4) 3.

{1,3} {2, 4} {5} {6}

union(2, 5)

{1,3} {2, 4, 5} {6}

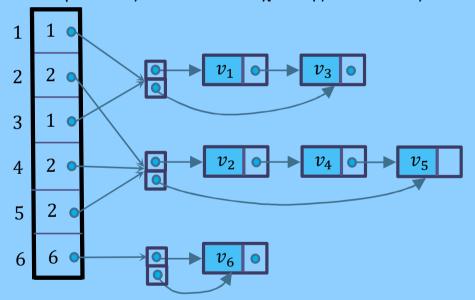
union(3, 5)

{1, 2, 3, 4, 5} {6}

Σημαντικό: Αντιπρόσωπος σε κάθε σύνολο είναι κάποιο τυχαίο στοινείο του συνόλου

Μία υλοποίηση με συνδεδεμένες λίστες

- Κάθε σύνολο αναπαρίσταται με μια συνδεδεμένη λίστα στην οποία έχουμε δύο δείκτες, έναν για το πρώτο και έναν για το τελευταίο στοιχείο.
 - Ένας πίνακας "repr" που για κάθε στοιχείο απεικονίζει τον αντιπρόσωπο του. Ένας πίνακας "list" που για κάθε στοιχείο απεικονίζει λίστα στην οποία ανήκει
- Αντιπρόσωπος είναι το 1ο στοιχείο της κάθε λίστας

Πολυπλοκότητα:

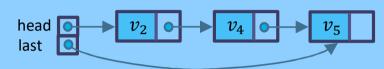
- Oι make set και η find set είναι O(1)
- H union είναι O(n) και επιδέχεται βελτίωσης.

1. Ξένα Σύνολα (2. Υλοποίηση σε C)

Δομές Δεδομένων σε C psounis

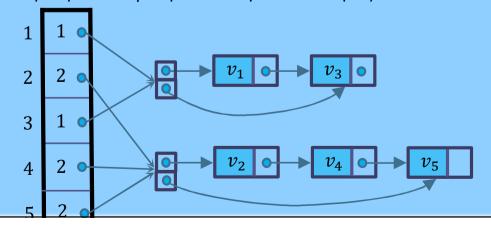
Εκτεταμένη Λίστα:

Επεκτείνουμε την απλά συνδεδεμένη λίστα, έτσι ώστε να περιέχει δείκτη και στην αρχή και στο τέλος της λίστας:


```
struct extended list
  LIST PTR head;
  LIST PTR last;
typedef struct extended list EXTENDED LIST;
```

Και τα ξένα σύνολα ορίζονται από δύο πίνακες: τον repr (για τον αντιπρόσωπο του συνόλου που ανήκει) και τον list (που έχει δείκτη στην εκτεταμένη λίστα στην οποία ανήκει)


```
struct disjoint
                         /* pinakas antiproswpwn */
 elem *repr;
 EXTENDED LIST *list;
                         /* pinakas listwn */
                         /* Plithos stoixeiwn */
 int N;
typedef struct disjoint DISJOINT;
```

Πράξεις επί των Ξένων Συνόλων:

- Εκτός από τις τρεις βασικές πράξεις που πρέπει να υποστηρίζει η δομή:
 - DS make set
 - DS union
 - DS find set
- Ορίζουμε επίσης τις πράξεις:
 - DS init (Αρχικοποίηση της δομής)
 - DS destroy (Καταστροφή της δομής)

```
/* Basikes Prakseis disjoint sets */
void DS init(DISJOINT *d, int N);
void DS make set(DISJOINT*d, elem x);
int DS union(DISJOINT *d, elem x, elem y);
elem DS find set(DISJOINT d, elem x);
void DS destroy(DISJOINT *d);
/* Deutereouses Prakseis disjoint sets */
void DS print(DISJOINT d);
```

DS Init:

Αρχικοποιεί τη δομή, καλώντας τη make set για κάθε στοιχείο.

```
void DS init(DISJOINT *d, int N)
  int i;
  d->N=N;
  d->repr = (elem *)malloc(sizeof(elem)*N);
  if (!d->repr)
    printf("Error allocating memory!");
    exit(0);
  d->list = (EXTENDED LIST*)malloc(sizeof(EXTENDED LIST)*N);
  if (!d->list)
    printf("Error allocating memory!");
    exit(0);
  for (i=0; i<N; i++)
    d->list[i].head=NULL;
    d->list[i].last=NULL;
```

```
for (i=0; i<N; i++)
  DS make set(d, i);
  d->repr[i]=i;
```

DS make set:

• Θέτει τη λίστα του στοιχείου i να είναι ίση με μία λίστα που περιέχει μόνο αυτό το στοιχείο.

```
void DS make set(DISJOINT *d, elem x)
  LL insert start(&((d->list[x]).head),x);
  d->list[x].last=d->list[x].head;
```

DS find set:

Επιστρέφει τον αντιπρόσωπο του στοιχείου που δέχεται ως όρισμα

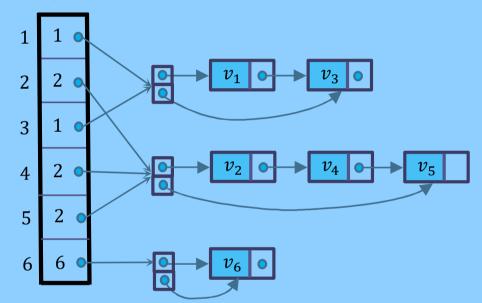
```
elem DS find set(DISJOINT d, elem x)
  return d.repr[x];
```

1. Ξένα Σύνολα (2. Υλοποίηση σε C)

Δομές Δεδομένων σε C psounis

DS Union:

Παίρνει ως ορίσματα δύο στοιχεία και συνενώνει τις λίστες στις οποίες ανήκουν

Στα παραπάνω σύνολα, έστω ότι θέλουμε να ενοποιήσουμε τα 3,4:

- Θα ενοποιήσουμε τις δύο λίστες στην πρώτη.
- Θέτουμε στην πρώτη λίστα: το next του τελευταίου κόμβου, να δείχνει στο πρώτο στοιχείο της δεύτερης λίστας.
- Θέτουμε στην πρώτη λίστα: το last να είναι ίσο με το last της δεύτερης λίστας.
- Διορθώνουμε όλα τα στοιχεία της δεύτερης λίστας, ώστε να έχουν αντιπρόσωπο στοιχείο της 1ης λίστας.

```
int DS union(DISJOINT *d, elem x, elem y)
  LIST PTR current;
  if (d - repr[x] = d - repr[y])
    printf("Error: Both elements in the same set");
    return FALSE:
  d->list[x].last->next = d->list[y].head;
  d->list[x].last = d->list[y].last;
  current = d->list[x].head;
  while(current!=NULL)
    d->list[current->data]=d->list[x];
    current=current->next;
  current = d->list[y].head;
  while(current!=NULL)
    d->repr[current->data]=x;
    d->list[current->data]=d->list[x];
    current=current->next;
  return TRUE;
```

1. Ξένα Σύνολα (3. Ασκήσεις)

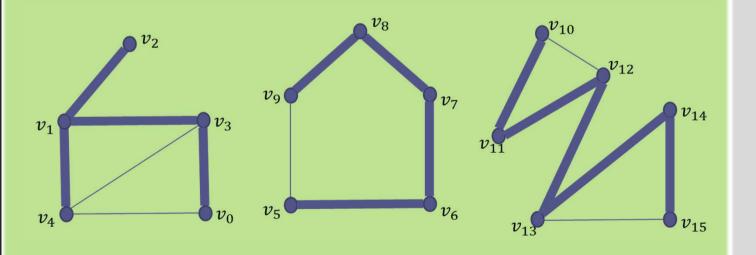
Δομές Δεδομένων σε C psounis

Άσκηση 1: Συνεκτικές Συνιστώσες

Κατασκευάστε ένα πρόγραμμα που εντοπίζει τις κορυφές των συνεκτικών συνιστωσών ενός μη συνδεόμενου γραφήματος.

Παράδειγμα:

Για τον ακόλουθο γράφο, το πρόγραμμα θα πρέπει να τυπώνει τις συνεκτικές συνιστώσες από τις οποίες αποτελείται: { 0, 1, 2, 3, 4 } { 5, 6, 7, 8, 9 } { 10, 11, 12, 13, 14, 15 }

Άσκηση 2: Χειρότερη Περίπτωση

- Αρχικοποιήστε μια δομή ξένων συνόλων με η στοιχεία.
- Έπειτα σκεφθείτε (και υλοποιήστε) μια σειρά από n-1 unions, ώστενα μεγιστοποιείται το πλήθος των διορθώσεων των αντιπροσώπων και η συνολική πολυπλοκότητα να είναι O(n²)

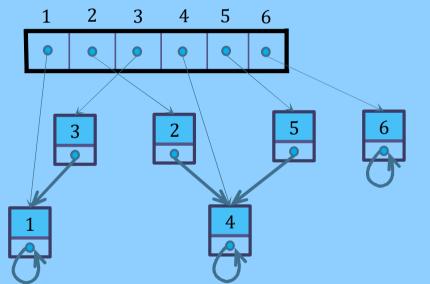
2. Αντεστραμμένα Δένδρα (1. Ορισμός)

Δομές Δεδομένων σε C psounis

Αντεστραμμένα Δένδρα:

Στην 2η και αποδοτικότερη υλοποίηση των ξένων συνόλων

- Χρησιμοποιείται μια απεικόνιση μέσω αντεστραμμένων δένδρων
- Κάθε κόμβος περιέχει το αναγνωριστικό του και έναν δείκτη προς τον γονέα του.
- Ενώ η ρίζα κάθε δένδρου αντιστοιχεί στον αντιπρόσωπο του συνόλου.

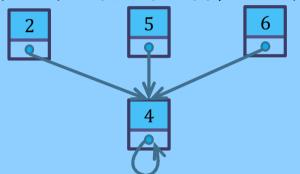

Σημειώσεις:

- Η παραπάνω διευθέτηση αντιστοιχεί στα ξένα σύνολα (1, 3) (2, 4, 5} και (6) με αντίστοιχους αντιπρόσωπους τα στοιχεία 1, 4 και 6.
- Στη ρίζα κάθε δένδρου θα κρατάμε επίσης το ύψος του δένδρου, ώστε να κάνουμε πιο αποδοτικές ενώσεις δένδρων.

Υλοποίηση:

- Η make set κατασκευάζει ένα μονοσύνολο και θέτει το ύψος του κόμβου ίσο με το 0.
- Η find set ακολουθεί το δείκτη του γονέα μέχρι τη ρίζα και επιστρέφει τον κόμβο.
- Η union βάζει τον γονέα του συνόλου με το μικρότερο ύψος να δείχνει στη ρίζα του συνόλου με το μεγαλύτερο ύψος. Π.χ. η ένωση των {2, 4, 5} και {6} γίνεται ως εξής:

Παρατήρηση:

- Η υλοποίηση ως έχει μπορεί να οδηγήσει σε εκφυλισμένες μορφές (π.χ. ένα δένδρο που έχει μετατραπεί σε αλυσίδα), χωρίς να έχουμε βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη υλοποίηση.
- Ωστόσο, με κατάλληλη τροποποίηση της find_set (ώστε να θέτει όλους τους κόμβους που συναντά ως παιδιά του κόμβουαντιπροσώπου) βελτιώνει την πολυπλόκότητα (για να ενώσουμε τους η κόμβους)

ΜΑΘΗΜΑ 11: Ξένα Σύνολα 2. Αντεστραμμένα Δένδρα (2. Υλοποίηση σε C) Δομές Δεδομένων σε C psounis

Δηλώσεις:

Ορίζουμε τον κόμβο να περιέχει τα στοιχεία (data, height και parent):

```
typedef int elem;
struct disjoint node
  elem data:
  int height;
  struct disjoint node *parent;
};
typedef struct disjoint node DISJOINT NODE;
typedef struct disjoint node *DISJOINT PTR;
struct disjoint
 DISJOINT_PTR *array; /* pinakas deiktwn */
                          /* Plithos stoixeiwn */
 int N;
};
typedef struct disjoint DISJOINT;
```

Πράξεις επί των Ξένων Συνόλων:

- Εκτός από τις τρεις βασικές πράξεις που πρέπει να υποστηρίζει η δομή:
 - DS make set
 - DS union
 - DS find set
- Ορίζουμε επίσης τις πράξεις:
 - DS init (Αρχικοποίηση της δομής)
 - DS destroy (Καταστροφή της δομής)

DS Init:

• Αρχικοποιεί τη δομή, καλώντας τη make set για κάθε στοιχείο.

```
void DS init(DISJOINT *d, int N)
  int i;
  d \rightarrow N = N:
  d->array = (DISJOINT PTR*)malloc(sizeof(DISJOINT PTR)*N);
  if (!d->array)
     printf("Error allocating memory!");
     exit(0);
  for (i=0; i<N; i++)
     DS make set(d, i);
```

ΜΑΘΗΜΑ 11: Ξένα Σύνολα 2. Αντεστραμμένα Δένδρα (2. Υλοποίηση σε C) Δομές Δεδομένων σε C psounis 🚻

DS_make_set:

Κατασκευάζει τον κόμβο του στοιχείου i (δεν περιέχεται κάποιο άλλο στοιχείο στο δένδρο)

```
void DS make set(DISJOINT*d, elem x)
  d->array[x] = (DISJOINT NODE *)malloc(sizeof(DISJOINT NODE));
  if (!d->arrav[x])
    printf("Error allocating memory!");
    exit(0);
  d->array[x]->data = x;
  d->array[x]->height = 0;
  d->array[x]->parent = d->array[x];
```

DS union:

- Παίρνει ως ορίσματα δύο στοιχεία και συνενώνει τις λίστες στις οποίες ανήκουν
- Γίνεται η σύγκριση των υψών και το δένδρο μικρότερου ύψους ενώνεται στη ρίζα του δένδρου μεγαλύτερου ύψους
- Εκτός και αν αυτά είναι ίσα, οπότε αφού τα ενώσουμε πρέπει να διορθώσουμε το ύψος του συνολικού δένδρου.

```
int DS union(DISJOINT *d, elem x, elem y)
  int p1, p2;
  p1 = DS find set(*d, x);
  p2 = DS \text{ find } set(*d, y);
  if (p1==p2)
    printf("Elements %d and %d are in the same set(%d)", x, y, p1);
    return FALSE:
  if (d->array[p1]->height < d->array[p2]->height)
    d->array[p1]->parent = d->array[p2];
  else if (d->array[p1]->height > d->array[p2]->height)
    d->array[p2]->parent = d->array[p1];
  else
    d->array[p2]->parent = d->array[p1];
    (d->array[p1]->height)++;
  return TRUE;
```

ΜΑΘΗΜΑ 11: Ξένα Σύνολα 2. Αντεστραμμένα Δένδρα (2. Υλοποίηση σε C) Δομές Δεδομένων σε C psounis

DS find set:

Επιστρέφει τον αντιπρόσωπο του στοιχείου που δέχεται ως όρισμα

```
elem DS find set(DISJOINT d, elem x)
  if (d.array[x]->parent == d.array[x])
    return x;
  else
    return DS find set(d, d.array[x]->parent->data);
```

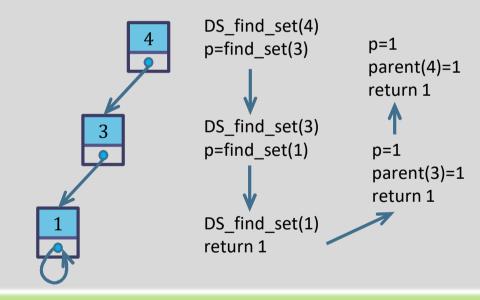
Παρατήρηση:

Η παραπάνω υλοποίηση μπορεί να βελτιωθεί, θέτοντας αναδρομικά ως γονέα όλων των κόμβων που εξετάσαμε τον γονέα που βρήκαμε στο τέλος των αναδρομικών κλήσεων ως εξής:

```
elem DS find set(DISJOINT d, elem x)
  int p;
  if (d.array[x]->parent == d.array[x])
    return x;
  else
```

```
p = DS find set(d, d.array[x]->parent->data);
d.array[x]->parent=d.array[p];
return p;
```

Παράδειγμα (της παραπάνω αναδρομικής συνάρτησης)

Παρατήρηση:

Με τον τρόπο αυτό όλες οι πράξεις απαιτούν σχεδόν σταθερό χρόνο και η δομή δεδομένων είναι εξαιρετικά αποδοτική O(a(n)) όπου a(n)<=4 για λογικά n, οπότε για m πράξεις επί της δομής είναι O(ma(n))=O(mlogn).

2. Αντεστραμμένα Δένδρα (3. Ασκήσεις)

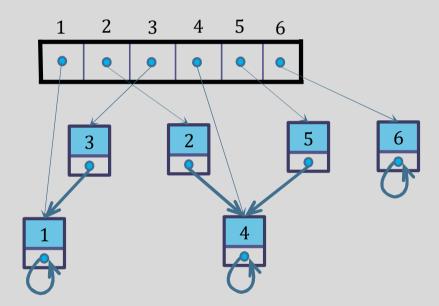
Δομές Δεδομένων σε C psounis

Άσκηση 3: Εκτύπωση Συνόλων

Τροποποιήστε τη δομή έτσι ώστε:

- Να τυπώνει τα σύνολα με πληροφορία για τα αντεστραμμένα δένδρα με καλύτερη μορφοποίηση (χωρίς να επηρεάζει τη δομή).
- Π.χ. για το ακόλουθο στιγμιότυπο:

Να τυπώνει για κάθε σύνολο τα στοιχεία και μέσα σε παρένθεση τον γονέα τους στο αντεστραμμένο δένδρο: {1(1), 3(1)} {2(4) 4(4) 5(4)} {6(6)}